

Een nieuwe wrakingsregeling

W.J. Slagter¹

Het artikel van Ivo Giesen, François Kristen, Liesbeth Enneking en Leonie van Lent over bovenstaand onderwerp in *NJB* 2013/384, afl. 8, p. 466-476 geeft mij aanleiding tot twee opmerkingen.

1. Het lange kwalitatieve artikel over een nieuwe wrakingsregeling diende mijns inziens vooraf te gaan door zes cijfers. In de eerste plaats moet een onderscheid worden gemaakt tussen wraking in een strafzaak en in een civiele zaak. In de tweede plaats had ik gaarne gezien, hoeveel wrakingsverzoeken in straf- en civiele zaken worden afgewezen en hoeveel toegewezen. In de derde plaats zou ik gaarne hebben gezien, hoeveel wrakingsverzoeken worden afgewezen wegens misbruik van de processuele bevoegdheid om een wraking te verzoeken en hoe vaak die verzoeken wor-

den afgewezen om andere redenen, bijvoorbeeld ongegronde twijfel aan de integriteit van de rechter.

Indien wij deze zes cijfers zouden hebben gehad, zou daaruit wellicht kunnen blijken, dat veel meer wrakingsverzoeken in strafzaken dan in civiele zaken wegens misbruik van deze processuele bevoegdheid waren afgewezen. Wij tasten nu in het duister. Worden in civiele zaken meer wrakingsverzoeken toegewezen?

2. In het artikel wordt veel aandacht gewijd aan het misbruik van de wrakingsbevoegdheid, maar er wordt weinig gezegd over het tegenovergestelde gevaar: dat de rechter moet oordelen over de wraking van zijn collega in dezelfde rechtbank; wegens de geringe distantie zal die rechter vaak geneigd zijn die andere rechter de hand boven het hoofd te

houden. Zo heeft de op zich uitstekende toenmalige president van de Haagse Rechtbank Van Delden in de zaak *Chipshol* een verzoek tot wraking van de vicepresident Westenberg geweigerd. Na hetgeen inmiddels is gebleken, was dit een onjuiste beslissing op een wrakingsverzoek. Die wrakingsrechter heeft een delicate positie. Daaruit kan hij worden bevrijd, indien men landelijk één wrakingsrechter zou aanwijzen. Er is dan een veel grotere distantie tussen de wrakingsrechter en de te wraken rechter. In het artikel wordt gezegen over dit tweede geval van onvoldoende distantie. •

Auteur

¹ Prof. mr. W.J. Slagter is emeritus hoogleraar aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.

1255

Naschrift

Ivo Giesen, François Kristen, Liesbeth Enneking en Leonie van Lent¹

Hoewel het voor de discussie over het onderwerp wraking jammer is dat Slagter niet nader in is gegaan op de vele inhoudelijke voorstellen die we in ons artikel en het onderliggende rapport voor de Raad voor de Rechtspraak gedaan hebben, bespreken wij graag zijn twee opmerkingen.

Ten eerste wijzen wij er nogmaals op dat er een apart empirisch onderzoek naar de wrakingsregeling is uitgevoerd door Van Rossum c.s., door ons genoemd in noot 6 op p. 467. Daarin is veel van de gevraagde

informatie te vinden. Een verkorte weergave van dat onderzoek zal binnenkort ook in de kolommen van dit blad te vinden zijn, zo hebben wij begrepen.

Ten tweede noemt Slagter het gevaar dat de rechter moet oordelen over de wraking van een collega in dezelfde rechtbank en de daaraan wellicht verbonden neiging om elkaar de hand boven het hoofd te houden. In ons model is dat gevaar afgewend doordat wij opteren voor de beoordeling van een wrakingsverzoek door een hogere rechter, en

dus niet langer door de wrakingskamer van dezelfde rechtbank of hof; daarmee is de door Slagter gewenste 'extra afstand' bereikt. Zie p. 472 linkerkolom, en p. 475 rechterkolom. •

Auteurs

¹ De auteurs zijn allen werkzaam bij de Universiteit Utrecht en verbonden aan het Montaigne Centrum voor Rechtspleging en/of het Utrecht Centre for Accountability and Liability Law (UCALL).